

سز نهفته بقای تشیع در چیست؟/ انتظار فرج از بزرگترین گشایش هاست

انتظار دولت آرمانی و حکومت عادلانه خاتم الاوصیاء امام مهدی(عج) از جمله موضوعاتی است که در اندیشه شیعی جایگاه مهم و تعیین کننده ای دارد.

انتظار دولت آرمانی و حکومت عادلانه خاتم الاوصیاء امام مهدی(عج) از جمله موضوعاتی است که در اندیشه شیعی جایگاه مهم و تعیین کننده ای دارد.

دوران غیبت دوران تحرک و پویایی و انتظار منشور سترگ و تابناک حرکت و درس مبارزه است. انتظار امید به آینده است. اشتیاق رسیدن به بهترین وضع و تلاشی است برای تکامل یافتن و همیشه پویا زیستن.

انتظار موعود جهانی در همه ابعاد زندگی منتظر تأثیر می‌گذارد. در بعد فکری و نظری که زیر بنای اعمال و رفتار انسان است، باورهای اساسی حیات آدمی را در حصار خود حفظ می‌کند. به بیان دیگر انتظار صحیح می‌طلبد که منتظر، بنیان‌های اعتقادی و فکری خود را تقویت کند تا در دام مکتب‌های انحرافی گرفتار نشود و یا به خاطر طولانی شدن دوره غیبت امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف به چاه یأس و ناامیدی سقوط نکند.

امام باقر علیه السلام فرمود:

«روزگاری بر مردم خواهد آمد که امام ایشان غایب شود پس خوشا به حال آنان که در آن زمان، بر امر (ولایت) ما ثابت و استوار بمانند.» (۱)

یعنی در دوره غیبت که دشمنان با انواع شبهه‌ها می‌کوشند تا اعتقادات درست شیعیان را از بین ببرند به برکت قرار گرفتن در سنگر انتظار مرزهای عقیدتی حفظ می‌شود.

در بُعد عملی، انتظار به همه اعمال و رفتار انسان جهت می‌دهد. منتظر باید در میدان عمل بکوشد تا زمینه‌های ظهور دولت حق فراهم گردد. بنابراین، منتظر در این بخش هم به ساختن خود و هم به سامان دادن جامعه همت می‌گمارد. در بُعد فردی هم به حیات روحی و روانی خود و کسب فضیلت‌های اخلاقی روی می‌آورد و هم به تقویت جنبه جسمی و بدنی می‌پردازد تا نیرویی کار آمد برای جبهه نور باشد.

امام صادق علیه السلام فرمود:

«... کسی که دوست دارد از یاران قائم علیه السلام باشد پس منتظر باشد و در حال انتظار پرهیزگاری پیشه کند و به اخلاق نیکو آراسته گردد...» (۲)

ویژگی انتظار آن است که آدمی را از محدوده خود فراتر می‌برد و او را با تک تک افراد جامعه مرتبط می‌سازد. یعنی انتظار نه تنها در زندگی فردی منتظر مؤثر است که در حوزه رابطه فرد با جامعه نیز طرح و برنامه دارد و او را به تأثیر گذاری مثبت در جامعه وادار و از آنجا که شرط ظهور دولت حق آمادگی جمعی است، هر کسی به اندازه توان خود برای اصلاح جامعه می‌کوشد و در برابر ناهنجاری‌های اجتماعی ساکت و بی تفاوت نمی ماند، چرا که منتظر مصلح جهانی در اندیشه و عمل، مسیر صلاح و راستی را طی می‌کند.

جریان مبارکی است که در تمام مویرگهای حیات فرد و اجتماع منتظر جاری است و در همه عرصه‌های زندگی، رنگ الهی به انسان و حیات او می‌بخشد و چه رنگی از رنگ الهی بهتر و ماندگارتر؟!

قرآن کریم می‌فرماید:

... صِبْغَةَ اللَّهِ وَ مَنْ أَحْسَنَ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً... (۳)؛

رنگ الهی (بگیرید) و چه چیز از رنگ الهی داشتن نیکوتر است؟!

بر این اساس، انتظار فرج، فراتر از انتظار معمولی است؛ یعنی انتظاری همراه با آگاهی، بصیرت، درایت، معنویت، آمادگی، حق‌گرایی، عدل‌خواهی و... به عبارت روشن‌تر، انتظار فرج، شناخت حق و شناختن رهبر و امام حق و انتظار یاری رساندن به او است. چنین شخصی در غیبت امام، چنان رفتار می‌کند که گویا در زمان ظهور و حضور او زندگی می‌کند. به همین جهت شیعه تمامی دشواری‌ها و کاستی‌ها را پشت سر نهاده و از خطر انقراض و زوال به دور مانده است. این نوع انتظار است که دارای فضیلت و ارزش بی‌شماری است.

امام سجّاد علیه السلام می‌فرمود:

انتظار الفرّج من اعظم الفرّج (۴)؛

انتظار فرج، خود از بزرگ‌ترین گشایش‌ها است.

به صراحت می‌توان گفت: از مهم‌ترین رازهای نهفته بقای تشیّع همین روح انتظاری است که کالبد شیعه را آکنده ساخته و پیوسته او را به تلاش، کوشش، جنبش و جوشش و می‌دارد.

انتظار؛ ظرفیت و توانایی فراوانی برای تحقّق جامعه آرمانی اسلام ایجاد می‌کند و رفتارها و برنامه‌ها را بدان سمت سوق می‌دهد. اگر مفهوم انتظار به درستی فهمیده شود، معلوم می‌گردد بین انتظار موعود و حیات پویا و ظلم‌ستیزی و ریشه‌کنی فساد از زمین، ملازمه هست و روایات فراوانی که فضیلت انتظار و مقام منتظران را بیان می‌کند، این تصویر زیبا را ارائه کرده است. در پرتو انتظار موعود، حرکت‌های اصلاحی شکل می‌گیرد و به برکت آن، حیات انسانی، مفهوم و جایگاه الهی خود را پیدا می‌کند و بشر را به سوی اهداف والای انسانی به پیش می‌برد.

کسی که منتظر و چشم به راه ظهور و قیام جهانی نجات‌دهنده بزرگ و موعود امت است، بایسته است از نظر عملی، فکری و اعتقادی نیز انتظار و آمادگی خود را نشان دهد. تنها با لقلقه زبان و ادعای چشم به راه بودن، نمی‌توان خود را منتظر واقعی دانست!! (۵)(۶)

منابع:

۱- کمال الدین ج ۱ ص ۶۰۲ ح ۱۵

۲- غیبت نعمانی باب ۱۱ ص ۲۰۰ ح ۱۶

۳- سوره بقره آیه ۱۳۸

۴- بحار الانوار ج ۵۲ ص ۱۲۲ ح ۴

۵- دوازده گفتار معنوی، حجه الاسلام رحیم کارگر، مرکز تخصصی مهدویت قم صص ۹۳-۹۰

۶- کتابخانه الکترونیکی قائمیه